

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložila studentka:

Andrea Žižková

Název práce:

Porušování lidských práv v americké válce proti teroru: Případová studie Guantánamo Bay a Abú Ghrajb

Oponoval:

Tomáš Klvaňa, Ph.D., M.A., Katedra severoamerických studií IMS FSV UK

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Cílem případové studie je dokázat, že americká vláda v daném období úmyslně navrhla a implementovala právní opatření, která jí dovozovala využití praktik mučení, zakázaných mezinárodním i domácím právem.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Případová studie autorky podrobně popisuje právní ukotvení týrání zajatců ve zmíněných věznicích v první fázi takzvané americké války proti teroru a argumentuje, že vláda USA vytvořila takovou atmosféru a právní kontext, které nepřímo zapříčinily porušování lidských práv vězňů. Autorka zdůvodňuje porušování lidský práva poukazem na relevantní dokumenty a zásady mezinárodního práva. Práce je kvalitně logicky postavena a její závěry jsou dostatečně opřeny o mnohé důkazy a relevantní literaturu.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je napsána přehledně, logicky a čtivě. Stylistická úroveň vykazuje patřičnou péči, citace jsou zaneseny normativně. Místy se v práci objevují drobné chyby a nepřesnosti (výraz *nevyyvracuji* na straně 3; *Memorandum o mučení* tamtéž; formulace *Pro tyto případy se opomíjelo i na presumpci nevinny* na straně 7; neobratnost *Zda mají vězni právo k dostání lékařské péče* na straně 19). Autorka opomněla sjednotit přepis názvu bagdádské věznice – objevují se varianty Abu Ghraib, Abú Ghraib i Abú Ghrajb. Bývalá dozorkyně z této věznice se jmenuje Sabrina Harmanová (nikoliv Harmonová). Tyto chyby jsou nečetné a jsou v rámci běžného očekávání přijatelné.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práce Andrey Žižkové působí pečlivým, kvalitním a profesionálním dojmem. Autorka se opírá o věrohodné zdroje a argumentuje logicky. Vývodová část v závěru by si zasloužila podstatně více prostoru, než jaké se jí dostalo. Autorka mohla lépe vysvětlit vliv oficiálních opatření (*policy, norms*

and regulations; organizational culture), vydaných Bushovou vládou a především Bílým domem a Pentagonem na případy porušování lidských práv vězňů. Mohla podrobněji vysvětlit a teoreticky podložit, jak přesně je vláda za porušování práv odpovědná. V práci také postrádám pojednání o věrohodnosti svědectví vězňů, citovaných ze zdrojů.

Obohacením práce by rovněž byla diskuse o sporech uvnitř Bushovy administrativy ohledně přípustnosti mučení vězňů, jež autorka jen naznačuje s poukazem na odlišné stanovisko ministra zahraničí. Podrobnější pojednání o míře týrání v čase a měnící se podmínky v detenčním zařízení GITMO by práci obohatilo. Autorka několikrát zdůrazňuje, že nesoudí a nekritizuje, což působí poněkud alibisticky a není to nutné. Práce mohla mít otevřeně kritický charakter (jež nutně má nepřímo tak jako tak) bez vlivu na její serióznost.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- Objasněte přesněji, jak je vláda prezidenta Bushe odpovědná za porušování lidských práv vězňů
- Osvětlete interní diskuse a spory ohledně přípustnosti týrání vězňů uvnitř Bushovy vlády, především spory mezi ministerstvem zahraničí na straně jedné a Bílým domem a Pentagonem na straně druhé
- Někteří činitelé Ashcroftova ministerstva spravedlnosti jako například James Comey a rovněž řada vojáků a pracovníků zpravodajských služeb argumentovali, že týrání zajatců je málo účinné, neboť většinou nevede k získání operačně užitečných informací. Pojednejte krátce tuto argumentaci.

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.

Datum: 3. 6. 2018

Podpis:

Tomáš Klvaňa

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.